

HU HA CHAVES NON SE VA (CHAVEZ GİTMEYECEK)

Mithat BEREKET

Khas Pusula akademisi

Venezuela halkı, 2009 yılındaki referandumda, Devlet Başkanları Hugo Chavez'in ölene kadar görevde kalmasını kabul ettiğinde, herkesin dilinde bu şarkı vardı. "Hu Ha, Chavez Non Se Va"; yani, "Chavez Gitmeyecek"...

Daha sonraki yıllarda bir popüler kültür klasiği haline gelecek olan bu şarkı, Venezuelalılar'ın Chavez'i ne kadar çok sevdiğini gösteren siyasi eserlerden biri oldu...

Veee... Gerçekten de Chavez ölene kadar halk, herşeye rağmen sözüne sadık kaldı.

Hugo Rafael Chavez Frias, 1988'den ölümüne (5 Mart 2013) kadar Venezuela'nın devlet başkanlığını yaptı. Kansere yenik düşen Frias yaşamını yitirdiğinde 58 yaşında idi.

Başkan Hugo Chavez'in popülerliğinin bir başka kaynağı da televizyon ekranlarıydı... Chavez, her pazar günü Venezuela televizyonunda canlı yayınlanan bir "talk show" programı yapıyordu. Programın adı: "Alo Presidente"ydi; yani, "Alo Başkan"...

Chavez, Twitter'da "Chavez Kandanga"; yani, "asi"; ya da "tehlikeli Chavez" rumuzunu kullanıyordu. 6 Mart 2013'e kadar 131,608 tweet yazan Chavez'in takipçi sayısı 27 bin 352 idi. Chavez'in ölümünden 1 gün sonra tweet hesabına yazılan son tweet ise "Adios Patria amada. Viva Venezuela!"
(Hoşça kal Sevgili Vatan. Yaşasın Venezuela) oldu.

Aslında, 1992 yılındaki darbe girişimiyle ilk defa siyaset sahnesine çıkan Yarbay Hugo Chavez Fritas, dobra tutumu ve cesaretle tavrıyla daha o zamandan halkın gözüne girmişti. Hele ABD'nin desteklediği o zamanki Devlet Başkanı Perez'e karşı darbe girişimi başarısız olan Chavez, teslim olup hapse girmeden önce canlı televizyon yayınında sadece 1 dakikada birşeyler söylemek istediğinde herkes onu küçümsemişti. Ancak, o bu kısıtlı zamanda yaptığı açıklamayla halkın gönlüne tam anlamıyla taht kurdu...

Daha sonra, 1999'da ilk kez Devlet Başkanı seçildiğinde de; önüne muhalefetin çıkardığı referandumlar konulduğunda da; sonraki Devlet Başkanlığı seçimlerini kazandığında da bu destek her zaman arkasında oldu...

Daha da önemlisi, ABD destekli bir darbeyle 2002 yılında bir kez daha zorla koltuğundan indirilen Hugo Chavez, yine aynı halkın baskısı ve isteğiyle görevine geri getirildi. Güney Amerika ülkelerinde "erken kalkan" subayların askeri darbe yapmasına herkes adeta alışmıştı. Ancak ilk defa, askeri darbeyle indirilen bir başkan; bir siyasetçi, halkın isteğiyle, iki gün içinde yine Devlet Başkanlığı koltuğuna oturtuluyordu...

Chavez, fakir bir ailenin çocuğu olarak doğmuş; köyde yetişmişti. Ama, dünyanın en verimli ve en zengin petrol yataklarına sahip bir ülkenin Cumhurbaşkanı oldu. Geçtiğimiz yüzyıl boyunca ülkeyi yöneten ve ekonomiyi elinde tutan 'elitler' ondan nefret ediyorlardı. Çünkü onun ten rengi koyuydu; fakir bir aileden geliyordu ve onlardan daha eğitimsizdi. Oysa, Venezuela'da çoğunlukta olanlar, onun gibi fakir ve eğitimsiz insanlardı. İşte, Chavez'e artan destek bunlardan geldi...

Chavez de, her zaman bu desteğin farkında oldu. Venezuela'da yeni bir devrim sürecini başlatırken, o, "Bolivarcı Devrim", dediği bu süreci petrol gelirleriyle finanse ediyordu. Amaç, çoğunluğunu Amerikalı petrol şirketlerinin kurduğu ve işlettiği petrol sahalarının millileştirmesiyle elde edilen gelirleri yoksul halkla paylaşmaktı. Bunun için sosyalist bir sisteme dayanan Chavez, halkın çoğunluğunun desteğini de arkasına almıştı. Yani Venezuela, Kapitalist sistemde kazandığı petrol gelirleriyle Sosyalist bir devrim gerçekleştiriyordu...

Chavez bunun adına "Bolivarcı Sosyalizm", ya da "21. Yüzyıl Sosyalizmi" adını veriyordu.

Başkan Hugo Chavez'in popülerliğinin bir başka kaynağı da televizyon ekranlarıydı... Chavez, her pazar günü Venezuela televizyonunda canlı yayınlanan bir "talk show" programı yapıyordu. Programın adı: "Alo Presidente"ydi; yani, "Alo Başkan"...

Yaklaşık 13 yıl, her pazar günü hiç aksatmadan Alo Presidente adlı programını canlı olarak bizzat kendisi sundu. Alo Presidente, Venezuela'nın en çok sevilen, en çok seyredilen; ama, aynı zamanda en uzun televizyon programıydı. Pazar sabahları saat 11 civarı başlayan program, 9 saate yakın sürüyordu. Canlı olarak yayınlanan bu programda hiç reklam arası yoktu. Chavez, sadece çeşitli yerlerdeki yetkililere canlı bağlandığında birkaç dakika dinleniyordu, o kadar. Bu programda sanki Devlet Başkanı Hugo Chavez gidiyor onun yerine, işini son derece profesyonelce yapan ve 8-9 saat hiç durmadan konuşup anlamlı ve hatta ilgi çekici birşeyler anlatan bir anchorman geliyordu. Her hafta Venezuela'nın farklı bir şehriden; hatta, bazen de yurtdışından yapılan programın stüdyo konuklarıysa hükümetteki bakanlar, konuyla ilgili yetkililer ve halktan insanlardı. Chavez kimi zaman bakanlara ve yetkililere sorular yöneltiyor, onları eleştiriyor; kimi zaman da halkın isteklerini ve şikayetlerini dinliyordu.

Programa adını veren canlı telefon bağlantılarıysa son zamanlarda artık yerini yeni teknolojiye; daha doğrusu "yeni medyaya" bırakmıştı. Zira, Chavez artık twitter'ın üyesi olmuştu. Twitter'da "Chavez Kandanga"; yani, "asi"; ya da "tehlikeli Chavez" rumuzunu kullanıyordu. Üstelik programı sırasında gazetelerdeki haberleri de yorumlayan Chavez, ekrandaki duruşu, konuşmaları ve verdiği bilgilerle Venezuela'da çoğunluğu oluşturan yoksul halk tarafından çok sevilirdi.

Herkes, "Kapitalist dünyadan kazanılan petrol gelirlerinin finanse ettiği trilyon dolarlık Sosyalizm ne kadar başarılı olacak", diye merak ederken Venezuelalılar şimdi adeta yetim kaldılar...

Chavez'siz Venezuela nasıl bir ülke olur?... Halk ne yapar?.. Petrolü kim ya da kimler kontrol eder?... Onun ölümü Bolivarcı Sosyalist Devrimi durdurur mu?... Yoksa halk bunu sürdürür mü?...

Kısacası, Chavez'den sonrası nasıl olur?...

Şimdi kafalardaki sorular bunlar. Ama, Chavez'den sonra kim gelirse gelsin, hiç kimsenin onun kadar karizmatik ve renkli bir kişiliğe sahip olmayacağı aşikar...